

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

(Η Δύναμις που μᾶς ἀπατᾷ, μᾶς θεραπεύει, μᾶς τρομάζει, μᾶς κάνει γελούσις, μᾶς δίνει θάρρος, σλλάκ και μᾶς... σκοτώνει).

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια ἔγινε σ' διὰ τὰ εὑρωταῖα φύλα μᾶς φοβερὴ ρεκλάμα γιὰ ἔναν θαυματονγόδη ἵνδικό καρτό, ποὺ εἶχε τὸ ἔξοτικό νομα Λουκουτάτε. 'Ο καρτός Λουκουτάτε —ιστοτήρικες ή ρεκλάμα— εἶνε ἀδότος, μὲ τὸν διοῖο τρέφονται οἱ ἐλέφαντες στὶς Ἰνδίες καὶ ἀποτοῦν τὴν παρομιώδη μαρκούπτρα τους. 'Οποιος λοιπὸν ξέθελε νὰ ξῆσῃ ἔσπατο χρόνια καὶ νὰ διατηρηθῇ νέος καὶ γερός, δὲν εἶχε παρό νὰ προμηθευτῇ τὸ θαυματούργο Λουκουτάτε, ποὺ ἐπωλεῖτο

σ' διὰ τὰ φαρμακεῖα τῆς Ἐνδρώπτης ὑπὸ μορφὴν πατούλων καὶ σιροποῦ. Κόσμος καὶ κοσμάκης ἐπηρεάστηκε ἀτ' τὴν πετυχημένη αὐτῇ ρεκλάμα καὶ τὸ Λουκουτάτε εἶχε ἔσθετον καταπληττεῖ, ὥστου κάπιος ἀποτοῦ Θωμᾶς ἐπήρε τὸ Λουκουτάτε καὶ τὸ ἔδωσε στὸ χημεῖο γιὰ ἀνάλισον. Καὶ τότε ἀποδείχτηκε, δτὶς δὲ θαυματουργὸς αὐτὸς ἵνδικος δὲν ἦταν ἄλλο, παρὰ πεζότατα καὶ εὐρωταῖνότατα δαμάσκοντα, καὶ δὴ η σχετικὴ ρεκλάμα ηταν μιὰ μανοῦνα πρὸς ἔξαπτόντα τὸν ἀμελῶν Κονοῦ.

Μπροστὶ λοιπὸν μᾶς καλή, μᾶς σαρή καὶ ξέπιντη ρεκλάμα νὰ μᾶς γελάσῃ καὶ νὰ μᾶς κάνῃ νὰ πάφουμε τὸν μπροστήν γιὰ... χρονάρι; Βεβδομάτα.

Οἱ ἔμποροι ποὺ διατηροῦν τὰ εἰδή τους, βασιζονται κυρίως στὴν ψυχολογικὴ ἐπίδραση ποὺ ἔχουσει ἐπὶ τὸν ἀγοραστὸν μᾶς πετυχημένη ρεκλάμα καὶ ξέρουν δτὶς παῖδες πουλέται ἔνα πρόβλημα ὅταν ιπταμένοι κανεῖς στὸν πελάτη νὰ τὸ ἀγόραστο, παρὰ ὅταν τὸν ἀφήσει νὰ φάξῃ νὰ τὸ βρήκη μονάχος του. 'Η υποβολὴ αὐτῆς ἔχουσει ταπάτα μαραρόψ τρόπους. 'Αλλοτε μὲ προστακάδην πόρος. Π. Σ. «Θέλετε γά τέχαστε πάντοτε μακαρόνια ΧΨΩ!» ή «Προτιμάτε τὰ μεταξωτά Άλφα!». 'Αλλοτε μὲ υψοὶ ἐρωτηματικούς. Π. Σ. «Θέλετε γά ἔχαστε πάντοτε τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ σας; Καταθέτετε τὶς οἰκονομίες σας στὴν Τράπεζα Δείνα!» ή «Θέλετε νὰ διατηρηθῆτε πάντοτε νέα καὶ ἀνθρώπι; Χρησιμοποιήτε τὴν κρέμα...», κτλ. κτλ.

Μεγάλη ὑπερβολὴ στὸν ἀγοραστὸν ἔχουσει στήμερα καὶ η φωτογραφία, η δοπιά δὲν εἶναι ἔνα αἴτιο σύνδεσμο τῆς ρεκλάμας, διότι ἀλλοτε. 'Οταν π. χ. δῆτε τὴν ρεκλάμα μᾶς δοντοπάστας καὶ δίπλα τῆς τὴν φωτογραφία μᾶς νέας μὲ κατάλευκα, μαργαριταρένια δόντια, ἀσυνασθήτιος θά ἐπηρεασθῆτε καὶ θὰ σχηματίσετε τὴν πεποιθησία, δτὶς η νέα αὐτῆς ἀπόχτησε τὰ θαυμάτων δόντων τῆς κάρις στὴν χρήση τῆς διαφημιζούμενης ὁδοντόπαστας.

* *

'Ωστόσο δὲν ἔχωτάντων ὅλα τὰ πράγματα μονάχα ἀπὸ τὴν ὑπερβολή. 'Η δρᾶτης τῆς περιωρίζεται σὲ διαφορετά μόνον σημεία τῆς ὑπαρξίας μᾶς. Δὲν εἶμεθα σ' διὰ δούλων της. 'Οταν π. χ. βλέπουμε ἔναν ἀνθρώπον νὰ χαστουρίζουμετα καὶ μετέ, αὐτὸς δὲν δρεῖται σὲ ἄνθρωπον τὸν μαμογέως. 'Ἐπιτρέπει δτὰν ὑπερβολὴ ἀπὸ μᾶς σιζήτηρος σημαντικόμουμε μὲ τὴ γρήγορη τὸν συναμπλητὸν μᾶς, η μεταβολὴ αὐτῆς τῶν ιδεῶν μᾶς δὲν δρεῖται στὴν ὑπερβολὴ ποὺ ἔχαστε ἐπάνω μᾶς ὁ συναμπλητὸς μᾶς, ὅλλα στὸ δρόμον τῶν ἐπιχειρημάτων του. 'Η υπερβολὴ λοιπὸν δὲν ἔχει καμια σχέση μὲ τὸ ἔνστρατο η μὲ τὴν λογική. Δὲν μιλᾶ παρὰ μονάχα στὴν φαντασία τοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ δοκιμή, κάνετε ἔνα πείραμα. Βάλτε μᾶς πλατεῖα σωνίδα ὡς γέφυρα μεταξὺ δύο κρεβεταΐῶν η δύν τραπεζών καὶ περδέτε αὐτὸ τὸ ἔνα μέρος στὸ ἄλλο. Θὰ τὸ κάνετε χωρὶς τὸν παρασκευό δισταγμό καὶ κρούς τὸν ἐλάχιστο φρόνο. 'Αν δύος αὐτῆς τὴν ἴδια τὴν σανδά τὴν βάζετε μεταξὺ διὸ σπιτιδῶν, σὲ δύος πολύτων μέτρων ἀπὸ τὸ δρόμο, θὰ περνούστε μὲ τὴν ἴδια ἀφοβία αὐτὸ τὸ ἔνα στὸ ἄλλο μέρος; 'Ασφαλῶς δηλ. Θὰ τηρώνονται η τρίχες τῆς περιπλῆκτος καὶ κρούς ἴδρως θὰ σὲ περέλευσε. Γιὰ ποὺ λόγο ἀφαγεῖ; Γιατὶ θὰ σᾶς ἐφέβιζε ἀπλώντως η ἴδια τοῦ ὑψοῦς καὶ τῆς πιθανῆς πτώσεως. Κύριος δέν ποτε περιθέτε νὰ πέσετε καὶ νὰ σκοτωθῆτε, αὐδάνετε τὶς πιθανότητες τῆς πτώσεως κατὰ ἐνενήντα τοῖς ἔσπατο.

Σύμφωνα μὲ κάπιον τον ψυχολογικὸν νόμο, «κάθετε, δέντε ἐμπειρίει μᾶς λανθάνουσα δύναμι, η δοπιά μπορεῖ νὰ τὴν κάνῃ νὰ ἐπαληθεύσῃ». 'Εδού λοιπὸν πρόσκει-

ται γιὰ ἔνα είδος αὐθιτοβολῆς, γιατὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι καὶ δχι κανένας ἄλλος ὑποβάλλουμε στὸν ἔαντο μας τὴν ἰδέα τῆς πτώσεως.

Ἐτοι π. χ. πέφτομε στὸ κρεβάτι μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ξυπνήσουμε τὴν ἐπομένη τὸ πρωὶ στὶς ξεν. 'Η ἐπιθυμία μᾶς αὐτὴ μένει ξύπνια ἐνόσφιρης κοιμάμαστε καὶ μᾶς ξυπνάει ἀπὸ τὸν μας τὴν ὑπομένην ωρὰ μπριθώδων, σαν τὸ ξυντηρητήρι.

Πολλοὶ μαθηταίων επίσης διαπιστώνουν δτὶς κοιμήθηκαν τὸ βράδυ ἀφοῦ ἐβασιστοῦν ἐπὶ δρόμος τὸ μαντό τους μὲ τὴν λέση ἐνός προβλήματος καὶ τὸ πρωὶ δταν ξυπνήσαν, η λύτρις τοῦ προβλήματος στὸ νοῦ τους.

Ἐνας Γερμανός λιτράρχης ἀναφέρει σχετικῶς τὸ δέκης περιεργοῦ περιστατικό: Εἶχε βγεῖ σ' ἔναν μαρωνὸν περίπατο καὶ σὲ μας στυγμῇ ἔγιαλε τὸ φολόι του καὶ εἶδε πῶς η ὥρα ἦταν πολὺς μά. Εύθυνος αἰσθητήρης διεπιπλέσθη πετίνων μὲ τὴν λέση γενιατίσια, δταν περνήσαντας ἀπὸ δένα ηλιασμό φολόι εἶδε, δτα τὸ δικό του πήγανε ἐμπρός καὶ ἦταν μάλις ξύπνει καὶ μισή η ὥρα. Μετά τὴν διαπιστωσι τὸν πρωὶ:

Η ἐπιθυμία μᾶς, τὰ δινερά μᾶς, η ἴδεα μᾶς ἐργάζονται μὲ ἀφάντωτη δραστηριότητα γιὰ τὴν πραγματοποίησί τους. Είνε γεγονός, δτοι πολλοί, πάρα πολλοί ἄνθρωποι, δρεῖλονται τὴν σταδιοδρόμιο τους, τὴν εντυχία τους, τὴν δόξην τους, μόνον καὶ μόνον γιατὶ εἶχαν τὴν ἐπιθυμία νὰ φτάσουν ἐπειδὴ στὸν πρωταρχητικό παραδίγματος αὐτὸν τοῦ εἰδούς εἶνε ἀπειρον. Τὸ δτα τὸ εθελών σημαίνει επιτορφή, δὲν εἶνε κανένας λόγος. Είνε δένα ἀπόφθεμα ποὺ δρεῖλονται σὲ βαθύτατες ψυχολογικὲς παραπορήσεις. 'Οταν ράψησαν τὸν μεγάλο 'Άγγλο Αστρονόμο Νεύτωνα σὲ τὸ δωμάτιο της μαγειρέως:

— Στὸ δτα δὲν συλλογύζομεν ἀδιάκοπα, παρὰ μόνον αὐτές. Καμιά φορά, η αὐθιτοβολὴ ἐκδηλώνεται καὶ μὲ ἔξωτερην κατικά τανόμενα, τὰ δοπιά οἱ ἀδαεῖς θεωροῦν ὡς θαύματα, 'Ενα τέτοιο είναι καὶ τὸ φανόμενο τοῦ στηγανισμοῦ, τὸ δοπιό παρουσιάζεται σὲ πολλοὺς θρησκαληττούς καὶ ὑπεριστούς ποὺ σημείωνται διαφορᾶς τὸν Σωτῆρα καὶ τὸ Πάθη του. 'Η γεαρά Βαναρὴ ποὺ ἀναστάτωσε πέροι δόλιληρα τὸν πολιτισμόνος κόστο μὲ τὶς διπτασίες της καὶ μὲ τὶς στηγανισμούς της, έδειχνε φανερά στὰ ζέρια της καὶ στὰ πόδες της σημάδια καρπῶν καὶ στὸ μετωπό της τὰ ματωμένα ἔχην τοῦ ἀκανθίνου στεφάνου. Σὲ μιὰ ἄλλη θρησκαληττη τὴν Αλκατερήν 'Εμμειρχ, παρετρέπει διακοπή τῆς κυκλοφορίας τοῦ αμάρτιος κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βρακτώνται σὲ ξεστασι, οἱ δὲ 'Ινδοί φαγίρια μποροῦν μὲ τὴν αὐθιτοβολὴ νὰ σπαματήσουν τὸ σημιγμό τους.

Μὲ τὴν αὐθιτοβολὴ ἔχηρονται καὶ η διάφορες φανταστικὲς ἀθένειες ποὺ τόπον ἀνθρώπων προσαλούν τὴ διττυχία. Σ' ἔνα στρατιωτικὸν νοσοκομείο ἐνοιστελεύετο ποτὶ τὸν πόλεμον σὲ πολλοὺς θρησκαληττούς καὶ ὑπεριστούς ποὺ σημείωνται διαφορᾶς τὸν Σωτῆρα καὶ τὸ Πάθη του. 'Η γεαρά Βαναρὴ ποὺ ἀναστάτωσε πέροι δόλιληρα τὸν πολιτισμόνος κόστο μὲ τὶς διπτασίες της, έδειχνε φανερά στὰ ζέρια της καὶ στὰ πόδες της σημάδια καρπῶν καὶ στὸ μετωπό της τὰ ματωμένα ἔχην τοῦ ἀκανθίνου στεφάνου. Σὲ μιὰ ἄλλη θρησκαληττη τὴν Αλκατερήν 'Εμμειρχ, παρετρέπει διακοπή τῆς κυκλοφορίας τοῦ αμάρτιος κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βρακτώνται σὲ ξεστασι, οἱ δὲ 'Ινδοί φαγίρια μποροῦν μὲ τὴν αὐθιτοβολὴ νὰ σπαματήσουν τὸ σημιγμό τους.

Τὸ φανόμενο αὐτὸ δὲν μπορεῖ κανεῖς νὰ τὸ πῆ μιμητοῦ, δτως δὲν μπορεῖ νὰ πῆ μιμητοῦ καὶ τὰ πολύναρθρα παθήματα διαφορῶν υποκονδρίων, οἱ δοπιοὶ μὲ τὸ νὰ διαβαίνουν ἀλλάσσονται σ' ἔνα λειχέδ τὸ σημιτόματα μιᾶς ἀρρώστειας, φαντάζονται καλλαγας πῶς τὴν λέσην.

Ο 'Γερμανός καθηγητής Σλάδι, αναφέρει τὸ δέκης ἐπεισόδιο: Στὸ διττάνδο διαμάτιο λειτουργοῦσε ἔνας ηλεκτρικός ἀνεμομηχανής.

— 'Αχ, λέει ξεστανή η ιωρία. Τί εἶνε αὐτὸ ποὺ βούτη; Καμιά σφίρα θάνατο!

Ο καθηγητής προσπάθησε νὰ τὴν καθητηχήσῃ, μὲ η κυριαρχία ηταν ἔξαρτεια τὰ παραγμένα.

— 'Αχ, φώναξε, δὲν μὲ τομποτοῦσε αὐτή η σφίρα!

Δὲν πέφασαν πολλὰ λειτά, καὶ τὸ μάτι τῆς κυρίας πρόστηκε πράγματα ἐνός ποτητόματος ἀπὸ σφίρα!....

Μιὰ ἄλλη περίπτωσι μὲ τραγικὸν τέλος, η δοπιά προ-

